

Stichting Noordster terug op Scheveningen

Dr. Lelykade 156
2583 CN Den Haag
Email: info@sch236.nl
www.sch236.nl

Praairapport SCH 236 Noordster

Praaibericht No. 25 (december 2021)

Beste Vrijwilligers, Vrienden-Donateurs en Leden van het Comité van Aanbeveling!

Dit is mijn 25e Praaibericht en alweer het laatste van dit jaar. Een bijzonder jaar waarin evenals in 2020 de voortgang van de werkzaamheden en activiteiten werd gehinderd door corona. Er kon nu eens in het geheel niet, dan weer slechts ten dele worden gewerkt. We liggen daarom achter op onze planning. Niettemin is er met de restauratie- en inrichtingswerkzaamheden toch voortgang geboekt. Het voorin is nagenoeg klaar, de kooien zijn voorzien van strozak en beddengoed en de vitrinekasten in de expositieruimte zijn bijna voltooid, zodat zij binnenkort kunnen worden ingericht.

Vitrinekast

*Kooi met
beddengoed*

In een terugblik op het bijna voorbijge jaar - meer daarover in ons binnenkort verschijnende jaarverslag 2021 - mag natuurlijk ook de hellingbeurt niet ontbreken. Die heeft kunnen plaatsvinden dankzij de geweldige inbreng van sponsors en is prachtig volgens schema verlopen. Ons scheepje kan er weer een paar jaar tegen aan. Vermeldenswaard is ook dat de Noordster in oktober door Het Schevenings Toneel is gebruikt als decor bij het maken van een online voorstelling, die inmiddels op 10 december werd uitgezonden¹. Zo herleven ook oude tijden op een authentieke plek - oftewel 'setting'- zoals onze Noordster is, en waarop in vroeger dagen door de vissers vanzelfsprekend het dialect gesproken werd. Het is fantastisch

¹ Nu niet meer te zien, maar van kerstavond t/m 1 januari 2022 nogmaals te zien op YouTube kanaal.

en verdient alle lof en waardering dat Het Schevenings Toneel aldus de geschiedenis van dorp en visserij en het dialect levend wil houden. We hebben er graag aan meegewerkt.

Vijf leden van Het Schevenings Toneel voorde brug van de Noordster. (foto: Dick Teske)

Eenmaal over visserijgeschiedenis gesproken: fraai slotakkoord van het jaar is natuurlijk het inmiddels verschenen boek over de Scheveningse vleetvisserij 1945-1970 door Bert van der Toorn en Nico Mos. In 2016 zijn ze met het onderzoek begonnen en zonder corona was het boek er al lang geweest, maar nu is het er dan. Het boek sluit naadloos aan bij een van de doelstellingen van onze stichting om de kennis over de geschiedenis van de Scheveningse visserij te vergroten, vast te leggen en te verbreiden. We zijn daarom bijzonder verheugd dat we dit boek hebben kunnen uitgeven in samenwerking met uitgeverij De Nieuwe Haagsche. De planning was om het boek in het bijzijn van velen, onder wie de sponsors van het boek, onze Graaiploeg, het Comité van aanbeveling en de pers, op 1 december met een mooi programma te presenteren tijdens een feestelijke bijeenkomst in Muzee Scheveningen. Maar de toen al ingevoerde aanscherping van de coronamaatregelen gooide zand in de warrebak, waardoor het feest niet kon doorgaan.

Het resultaat is er intussen niet minder om. Onder de circa 750 afbeeldingen in het 488 bladzijden tellende boek bevinden zich naast karakteristieke foto's van schippers, bemanningen, opnamen aan boord en aan de wal, talloze foto's van haringloggers. Van ons zusterschip SCH 2 *Zuiderkruis* tot SCH 443 *Yolande*. Prachtige beelden van een verdwenen vleetvisserij! Ook onze SCH 236 *Noordster* komt er - vanzelfsprekend - veel in voor. Met tientallen vindplaatsen in de tekst en bijna twintig foto's vaart de logger door al de jaren heen: stapelloop (1949), proefvaart (1950), stampvol met passagiers op Vlaggetjesdag (circa 1951), binnenlopen haven IJmuiden bij winnen haringrace (1954), varende in de Baai van Lerwick (1963), droogstaan op de sleephelling (ca. 1967), haringkakend in volle zee (1968) en in latere gedaanten als SCH 72 *Ali* (1974), offshore vaartuig *Aurora* (1978) en uiteindelijk weer als

Noordster (2021), maar dan als museumlogger. Vele zeldzame en niet eerder gepubliceerde foto's maken het boek bijzonder. Zo bijvoorbeeld de foto van de Noordster tijdens de proefvaart op 25 mei 1950. Het boek is behalve een kijk- en leesboek ook een monumentaal naslagwerk waar mee latere onderzoekers hun voordeel kunnen doen.

Proefvaart op 25 mei 1950

Tijdens de vleetvisserij was het vroeger rond deze tijd 'bouweteelt'. Het haringseizoen was ten einde en de loggers werden onttakeld voor de winterslaap. Maar de Noordster blijft liggen onder volle - en wat december betreft - met verlichte tuigage! Het werk gaat de komende winter 'gewoon' door, althans voor zover mogelijk gezien de coronaregels want momenteel liggen we in een complete lockdown aan de kant. Op het programma staat de inmiddels aangevangen restauratie van de messroom in het achterschip en de brug met schippershut. In de messroom zal men een goed beeld krijgen hoe de bemanning bij elkaar zat voor onder andere het gebruiken van de maaltijd. De schippershut wordt voorzien van al het instrumentarium dat de schipper voor de navigatie ten dienste stond, zoals een zend- en ontvangstinstallatie, een richtingzoeker om de positie te bepalen en een 'echometer' om de haringscholen op te sporen. Op de brug vanzelfsprekend een kompas en origineel stuurrad waaraan men nog gewoon moest draaien om de richting van het schip te bepalen. Ontvangst van groepen is nog niet mogelijk, maar hopelijk kunnen we daar in de loop van het voorjaar een begin mee maken. De inrichting van de museale ruimte onderdeks is dan zo goed als voltooid. Dat zou een mooie mijlpaal zijn in de aanloop naar Vlaggetjesdag! Al moet ik er helaas bij zeggen: Corona Volente!

Vanaf de brug en bestuurstafel van de Noordster wens ik U een goede Kerst, sfeervolle Jaarwisseling en een in alle opzichten Behouden Vaart in 2022!

*Mr Henk Grootveld,
Voorzitter Stichting SCH-236 Noordster terug op Scheveningen*

De Noordster verlicht voor de feestdagen